

CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR ADDYSG GREFYDDOL (CYSAG)

Cofnodion cyfarfod y Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG) a gynhaliwyd drwy gyfleuster fideo-gynadledda ddydd lau, 22 Chwefror 2024 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Yn Cynrychioli Cyngor Sir Ddinbych - Y Cynghorwyr Ellie Chard, Cheryl Williams, Ann Davies, Gill German, Delyth Jones ac Emrys Wynne

Yn Cynrychioli Enwadau Crefyddol

Jennie Downes, Collette Owen a Dominic Oaks

Arsylwr – Y Cynghorydd Jon Harland

HEFYD YN BRESENNOL

Ymgynghorydd Addysg Grefyddol (PL), Prif Reolwr Addysg (JB) a Gweinyddwyr Pwyllgorau (SJ a NPH [Gwesteigr Zoom])

Roedd dau aelod o staff addysgu o Ysgol Uwchradd Prestatyn hefyd yn bresennol ar gyfer eitem rhif 6 ar y rhaglen.

MYFYRDOD TAWEL

Dechreuodd y cyfarfod gydag ychydig funudau o fyfyrddod tawel.

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan Leah Crimes, Susan Williams a Sarah Griffiths.

Croesawodd y Cadeirydd y Cynghorydd Jon Harland i'w gyfarfod cyntaf o'r CYSAG.

Dywedodd y Cynghorydd Cheryl Williams wrth y pwyllgor mai hwn fyddai ei chyfarfod diwethaf fel aelod o'r CYSAG. Roedd hi ar fin dod yn Faer ac ni fyddai modd iddi ymrwymo'n llwyr i fynyachu cyfarfodydd.

Dywedodd Mr Dominic Oaks wrth y Pwyllgor y byddai'n rhaid iddo adael y cyfarfod yn gynnar.

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Ni ddatganwyd unrhyw gysylltiad personol na chysylltiad oedd yn rhagfarnu.

3 MATERION BRYN Y CYTUNWYD ARNYNT GAN Y CADEIRYDD

Dim.

Ymddiheurodd yr Ymgynghorydd Addysg Grefyddol fod y wybodaeth am yr hawl i dynnu disgyblion allan o wersi yn hwyr, ar ôl i'r rhaglen gael ei chyhoeddi.

4 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol (CYSAG) a gynhaliwyd ar 17 Hydref 2023 (a ddosbarthwyd ymlaen llaw).

Materion cywirdeb – Collette Owen Yn Cynrychioli Enwadau Crefyddol a Chredoau Athronyddol Anghrefyddol, cadarnhaodd ei bod wedi anfon ymddiheuriadau, ond nad oeddent wedi'u cynnwys yn y rhestr o ymddiheuriadau.

Materion yn codi – cyfeiriodd Jennie Downes at y cofnodion ar gyfer eitemau rhif 5 a 6 ar y rhaglen, lle'r oedd yn crybwyll yr adroddiad drafft blynyddol a'r maes llafur cytunedig. Dywedodd wrth y Pwyllgor, fel rhan o'i gwaith ar gyfer CCYSAGC, eu bod yn adolygu lle'r oedd y dogfennau hynny ar gael ac yn cael eu cadw. Cadarnhaodd yr Ymgynghorydd Addysg Grefyddol fod copi o'r adroddiad blynyddol drafft wedi'i gynnwys fel rhan o'r rhaglen a gyhoeddwyd, ond y byddai'n fuddiol o bosibl cadw copi ar wefan Cyngor Sir Ddinbych, fel ei bod yn hawdd cael gafael arno. Roedd ysgolion yn gallu ei weld ar rwydwaith fewnol, ond byddai'n addas iddo fod ar gael i bawb.

Nodwyd, yn amodol ar yr uchod, bod cofnodion cyfarfod y Cyngor Ymgynghorol Sefydlog ar Addysg Grefyddol a gynhaliwyd ar 17 Hydref 2023 yn cael eu derbyn a'u cymeradwyo fel cofnod cywir.

5 DILEU'R HAWL I DYNNU DISGYBLION ALLAN O WERSI CREFYDD, GWERTHOEDD A MOESEG

Rhannodd yr Ymgynghorydd Addysg Grefyddol y wybodaeth ddiweddaraf ynghylch y cyngor a roddwyd i ysgolion mewn perthynas â'r hawl i dynnu plant allan o wersi Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg.

Atgoffodd yr Aelodau y cafwyd trafodaeth yng nghyfarfod y Pwyllgor yn yr haf ac yna cyfarfod rhwng y Rheolwr Addysg a nifer o'r Aelodau, i drafod yr effaith y byddai dileu'r hawl i dynnu plant allan o'r gwersi yn ei gael ar y pwnc. Awgrymwyd bod rhywfaint o gyngor ffurfiol yn cael ei roi i ysgolion lleol. Byddai'n cynnig cefnogaeth ac arweiniad o ran cael sgysiau gyda rhieni.

Rhannodd y canllawiau drafft gyda'r Aelodau a luniwyd drwy gyflwyniad PowerPoint.

Arweiniwyd yr Aelodau trwy'r canllawiau. Pwrpas y ddogfen oedd hysbysu athrawon am y rheoliadau ynghylch yr hawl i dynnu plant allan o'r gwersi, a'r rhesymeg sy'n sail i wneud hynny.

Mae adran gyntaf y papur drafft yn rhannu gwybodaeth ynghylch y ddeddfwriaeth a'r hawl i dynnu plant allan o'r gwersi. Roedd Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) yn ei gwneud yn ofynnol i ysgolion a gynhelir ddarparu gwersi Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg:

- fel elfen orfodol ar gyfer disgyblion rhwng 3-14 oed;
- fel elfen orfodol ar gyfer disgyblion rhwng 14-16 oed;
- ar gais ar gyfer disgyblion sydd y tu hwnt i oedran addysg orfodol.

Atgoffwyd yr Aelodau hefyd bod rhaid i leoliadau nas cynhelir ddarparu gwersi Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg i blant sy'n derbyn addysg feithrin a ariennir ond nas cynhelir.

Roedd dal hawl ganddynt i dynnu plant allan o sesiynau addoli ar y cyd. Felly, gellir tynnu plant o'r elfen addoli ar y cyd o wasanaeth mewn ysgol.

Ar hyn o bryd, roedd Addysg Grefyddol yn berthnasol i ddisgyblion blynyddoedd 7, 10 ac 11 a dim ond ar gyfer y blynyddoedd hyn yn unig yr oedd hawl i dynnu plant allan o wersi Addysg Grefyddol. Roedd y gwahanol hawliau ar gyfer gwahanol flynyddoedd ysgol wedi'u nodi'n glir yn y ddogfen, fel ei fod yn amlwg i ysgolion.

Ychwanegwyd adran ar y rhesymeg a ddefnyddiwyd gan Lywodraeth Cymru wrth egluro pam eu bod yn dileu'r hawl i dynnu plant allan o'r gwersi. Roedd y cwricwlwm yn eang a chytbwys, ac roedd yn ddigon manwl ac agored ar gyfer y dysgwyr. Roedd y ddogfen yn rhannu manylion â'r rhiant neu'r darllenydd ynghylch rhai o'r canllawiau ar y lensys a'r pynciau sy'n rhan ohono.

Roedd ail hanner y ddogfen yn egluro wrth y darllenydd beth i'w wneud a beth i'w osgoi, gan fod hyn yn cael ei ystyried fel ffordd hawdd a chyflym o gefnogi'r darllenydd. Fe arweiniwyd yr Aelodau drwy'r rhestr a oedd yn cynnwys yr amcanion gwrthrychol, beirniadol ac amlblwyfol. Pwysleisiwyd mai pwrpas y ddogfen oedd er mwyn gwneud pethau'n glir i rieni ac yn hawdd i'w deall.

Roedd yr Ymgynghorydd Addysg Grefyddol yn gobeithio bod yr Aelodau'n cytuno â chynnwys y ddogfen ac agorodd y drafodaeth.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Ymgynghorydd Addysg Grefyddol am rannu'r ddogfen a chadarnhaodd ei bod wedi'i dosbarthu i'r Pwyllgor cyn y cyfarfod.

Pwysleisiodd yr aelodau pa mor bwysig yw bod yn ymwybodol o safbwyntiau pobl a chefnogi'r disgyblion a'r teuluoedd hynny.

Cadarnhaodd yr Ymgynghorydd Addysg Grefyddol, pe bai disgybl yn cael ei dynnu allan o wers Addysg Grefyddol, y byddent yn aros ar safle'r ysgol ac yn ailymuno â'r dosbarth wedi i'r wers Addysg Grefyddol ddod i ben. Roedd sgwrsiau unigol rhwng teuluoedd ac ysgolion yn hanfodol er mwyn sicrhau y cedwir at ddymuniadau'r rhieni hefyd.

Gofynnodd y Cyngorydd Emrys Wynne a oedd arweiniad a chyfarwyddyd yn cael ei roi i'r sawl sy'n ymweld ag ysgolion, pan fyddant yn dod i siarad â'r plant. Roedd yr Ymgynghorydd Addysg Grefyddol dan yr argraff ei fod yn amrywio o un ysgol i'r llall. Byddai ysgolion lle mae enwadau o'r fath, megis Gideons, yn ymweld â nhw yn derbyn rhywfaint o hyfforddiant ar yr hyn sy'n briodol wrth siarad â'r plant. Byddai staff addysgu bob amser yn bresennol pan fyddai unrhyw ymwelwyr yn bresennol yn yr ysgol. O bosibl y bydd yr ysgol yn rhoi gwybod i rieni cyn y bydd unrhyw ymwelwyr yn dod draw i siarad â'r plant, fel eu bod yn ymwybodol, ond dewis yr ysgol fyddai hynny. Roedd diogelu bob amser yn elfen allweddol mewn ysgolion er mwyn sicrhau diogelwch disgyblion.

Diolchodd y Cyngorydd Gill German i'r Ymgynghorydd Addysg Grefyddol am y dogfennau eglur ac roedd yn fodlon iawn gyda chynnwys y papur. Pwysleisiodd bwysigrwydd amlygu'r gwahaniaeth rhwng addoli ar y cyd mewn ysgolion ac addysg Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg. Yn olaf, roedd pwnc cwricwlwm ar gyfer dysgu am y byd ac ni chafwyd unrhyw farn gan aelodau staff.

Clywodd yr Aelodau fod CCYSAGC yn dymuno creu astudiaethau achos ar atebion i gwestiynau unigolion a allai gael eu cynnwys yn y papur, awgrymwyd efallai y byddai'n fuddiol dosbarthu copi i CCYSAGC, i gynorthwyo â'r gwaith hwnnw.

Nid oedd y swyddogion yn ymwybodol o unrhyw gynnydd yn nifer y disgyblion sy'n cael eu tynnu allan o wersi Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg.

Pwysleisiodd yr Ymgynghorydd Addysg Grefyddol mai cyfrifoldeb CYSAGau a CYSau yw rhoi cyngor i ysgolion ynghylch addoli ar y cyd. Pe bai ysgol yn dymuno gwneud penderfyniad a newid natur eu gwasanaeth addoli ar y cyd, byddai'n rhaid iddynt gysylltu â'r Awdurdod Lleol i drin a thrafod.

NODWYD bod Aelodau Pwyllgor y CYSAG yn nodi'r adroddiad ar lafar.

6 CWRICWLWM I GYMRU, ARFERION NEWYDD - CYFLWYNIAD GAN YSGOL UWCHRADD PRESTATYN

Croesawyd Kirsty a Maria gan y Cadeirydd, a oedd yn bresennol ar gyfer cyflwyno'r gwaith a oedd yn cael ei wneud gan Ysgol Uwchradd Prestatyn o ran y Cwricwlwm i Gymru, i'r Pwyllgor.

Rhodddwyd Cyflwyniad PowerPoint i'r Aelodau, yn canolbwyntio ar y gwaith a'r newidiadau a wnaed yn Ysgol Uwchradd Prestatyn. Rhannwyd manylion â'r Aelodau ynghylch sut yr arferai'r ysgol addysgu disgyblion blwyddyn 7 ac 8, mewn modd a oedd yn canolbwyntio llawer ar Gristnogaeth ac Islam yn unig. Teimlwyd, er yr arferid rhoi sylw i gyd-destun pob ardal, nad oedd y cyd-destun yng Ngogledd Cymru yn cael ei drafod gyda'r disgyblion.

Cyflwynwyd newid, a oedd yn ymwneud â chanolbwyntio ar y 4 pwnc ar draws y ddwy flynedd o addysg. Dyma'r 4 pwnc: Seintiau a phechaduriaid, trychinebau, dirgelion heb eu datrys ac ymgyrchu dros newid. Teimlwyd y byddai'r 4 pwnc yma'n meithrin dinasyddion uchelgeisiol, galluog a moesegol.

Esboniwyd wrth yr Aelodau ei fod yn orfodol ar gyfer y garfan TGAU yn Ysgol Uwchradd Prestatyn, ac y byddai pob disgybl yn sefyll arholiad TGAU Astudiaethau Crefyddol. Nodwyd mai ychydig iawn o ddisgyblion a oedd yn cael eu tynnu allan o'r gwersi Astudiaethau Crefyddol yn yr ysgol. Teimlwyd bod y newid yn y ffordd o addysgu a'r hyn yr oeddent yn canolbwyntio arno yn y gwersi wedi arwain at ganlyniad cadarnhaol. Roedd yr amserlen waith a'r pynciau yn cael eu rhannu â'r dysgwyr a'r rhieni gan yr ysgol ar ei gwefan.

Eglurwyd wrth yr Aelodau fod nifer o ddarparwyr allanol yn dod draw i'r ysgol i gefnogi a darparu sesiynau ar gyfer y disgyblion, gan gynnwys elusen MILK – Make Life Kind. Roedd y cwricwlwm newydd yn hybu annibyniaeth, yn annog disgyblion i

feddwl drostynt eu hunain, sefydlu safbwyntiau personol, bod yn agored a gallu siarad.

Ar ddiwedd unrhyw sesiwn, roedd y disgyblion yn llunio datganiadau 'Dw i'n gallu', a oedd yn dangos y cynnydd roeddent wedi'i wneud drwy gydol y gwersi. Roedd y staff addysgu wedi nodi'r gwelliant o ran disgwyliadau a chynnydd disgyblion. Roedd gwaith ar y gweill i wella ysgrifennu estynedig, gan ddefnyddio tasg o greu cyflwyniad ar rywun yr oedd y disgybl yn eu hystyried fel Sant. Rhannwyd llwybr llwyddiant ac adnoddau â'r disgyblion, a oedd yn galluogi iddynt ymestyn eu dealltwriaeth a'u hatebion. Roedd yn gyfle i'r disgyblion werthuso effaith Seintiau ar gymdeithas. Ar ddiwedd y pwnc, ceir asesiad, fel bod modd i'r dysgwyr ddod â phopeth maent wedi'i ddysgu drwy gydol y pwnc ynghyd ac arddangos eu dealltwriaeth a'u gwybodaeth.

Pwysleisiodd y cynrychiolwyr fod uchelgais gan yr ysgol o hyd o ran sut i wella'r hyn sy'n cael ei gynnig i ddisgyblion a chynnwys pob dysgwr. Teimlwyd bod y newidiadau wedi arwain at welliant sylweddol, ond fel ysgol a maes dysgu, roedd bob amser lle i wella. Rhannwyd canllawiau ac adnoddau â'r holl staff addysgu, er mwyn cefnogi datblygiad y dysgwyr mewn modd cyson. Roedd staff hefyd yn edrych ar ffyrdd o gyfuno meysydd pwnc eraill, gan gynnwys Hanes a Saesneg, er mwyn datblygu dealltwriaeth a faint o wybodaeth sydd gan ddysgwyr ymhellach. Er enghraifft, o ran hanes, pan fydd dysgwyr yn datblygu dealltwriaeth am Robin Hood, manylu ymhellach a chynnwys yr elfen Seintiau a Phechaduriaid.

Yn yr ysgol, caiff cwricwlwm cyfrifoldeb cymdeithasol ei gynnig i ddisgyblion cyfnod allweddol 3. Maent yn derbyn un wers bob pythefnos, er mwyn ceisio annog disgyblion i ddod yn fwy cyfrifol yn gymdeithasol a gwneud penderfyniadau cywir o ran ethnigrwydd yn yr ysgol a'r gymuned. Roedd yr ysgol wedi sefydlu grŵp gwrth-wahaniaethol a oedd wedi derbyn gwobr Comisiynydd yr Heddlu yn ddiweddar.

Cyflwynwyd ac arweiniwyd yr Aelodau trwy siwrneiau rhai o'r dysgwyr a rhoddwyd pwyslais ar addasrwydd ac y gellid newid yr hyn sy'n digwydd mewn cymdeithas neu yn yr ysgol yn rhwydd.

Roedd y pwnc yn galluogi'r disgyblion, yn ogystal â'r staff addysgu, i fod yn fwy ymwybodol o'r gwahaniaeth rhwng yr hyn y mae pob disgybl yn ei wynebu yn eu bywydau o ddydd i ddydd.

Gofynnwyd i bob disgybl lenwi taflen hunan-fyfyrio gan nodi eu dealltwriaeth ac unrhyw feysydd y maent yn dymuno eu trafod mewn gwersi yn y dyfodol. Y disgyblion oedd yn llywio'r pynciau, gan edrych ar eu dymuniadau a'u hanghenion.

Ar ran y Pwyllgor, cymeradwywyd y ddau aelod o staff addysgu gan y Cadeirydd am y cyflwyniad manwl, llawn gwybodaeth. Gwnaeth y newidiadau a oedd yn cael eu cynnig i'r disgyblion, fel rhan o'r newidiadau i'r ffordd y mae'r disgyblion yn cael eu haddysgu, argraff fawr arni. Bu i rai o'r sylwadau a'r ffyrdd o weithio ei hannog i ystyried a chanfod y cysylltiadau rhwng meysydd pwnc megis daearyddiaeth a hanes, yn enwedig wrth ganolbwyntio ar bynciau fel Robin Hood.

Adleisiodd y Cynghorydd Gill German safbwyntiau'r Cadeirydd a diolchodd i'r staff addysgu am eu hamser a'u cyflwyniad manwl. Tynnodd sylw at y newidiadau cadarnhaol a wnaed yn Ysgol Uwchradd Prestatyn ac effaith hynny ar fywydau'r

disgyblion yn gyffredinol. Pwysleisiodd wrth y Pwyllgor mai'r disgyblion sy'n llywio'r cwricwlwm cyfrifoldeb cymdeithasol a'i fod yn cael ei arwain gan syniadau ac anghenion y disgyblion.

Eglurwyd wrth yr Aelodau fod y Gweinidog Addysg wedi dod draw i'r ysgol i weld elfen cyfrifoldeb cymdeithasol y cwricwlwm a bu i'r gwaith a wnaed gan yr ysgol a'i hymrwymiad parhaus i hynny greu argraff arno.

Diolchodd yr holl Aelodau i'r athrawon am y cyflwyniad a'r gwaith yr oeddent yn cyfrannu ato yn yr ysgol.

Mewn ymateb i gwestiynau'r Aelodau, cadarnhaodd yr athrawon fod un uned yn sôn am ddiogelwch cymdeithasol ar-lein, ond roeddent o'r farn bod y maes yn un eang a bod angen canolbwyntio mwy arno. Roedd llawer o wybodaeth ar gael i ddisgyblion a theuluoedd ar wefan MILK. Roedd hi'n bwysig cynnwys teuluoedd a theuluoedd ehangach yn achos unrhyw bryderon.

NODWYD bod yr Aelodau'n derbyn y cyflwyniad ar lafar ar arferion newydd y Cwricwlwm i Gymru yn Ysgol Uwchradd Prestatyn.

7 CYMWYSTERAU

Rhannodd yr Ymgynghorydd Addysg Grefyddol rywfaint o wybodaeth ynghylch beth fyddai ar gael o 2025 ymlaen o ran cyfleoedd i Flwyddyn 10 ac 11 a TGAU.

Eglurwyd wrth yr aelodau fod Cymwysterau Cymru wedi bod yn cynnal ymgynghoriad ar fanylion posibl y gyfres newydd. Roedd disgwyliadau wedi'u gosod o ran ei nodweddion, ac fe'u cyflwynwyd i'r cyrff dyfarnu er mwyn cynllunio'r cynnwys TGAU ar gyfer Cymwysterau Cymru, i'w hunioni.

Roedd nifer o ymgynghoriadau wedi'u hadolygu gan gynnwys y cwricwlwm ehangach a'r cwricwlwm TGAU, o ran yr hyn a allai fod ar gael.

Rhannodd yr Ymgynghorydd Addysg Grefyddol wefan Cymwysterau Cymru ar y sgrin, er mwyn dangos lle mae modd dod o hyd i'r wybodaeth. Roedd yno wybodaeth am y cynnig eang oedd ar gael i bobl ifanc rhwng 14-16 oed, sef y cynnig sylfaenol. Roedd nifer o ddogfennau yn yr adran honno.

Gofynnwyd cwestiwn ynghylch a ddylid cael cymhwyster addysg grefyddol/astudiaethau crefyddol. Roedd 60% o'r ymatebion a dderbyniwyd yn nodi y dylid cael cymhwyster lefel sylfaenol unigol ar gyfer addysg grefyddol. Er bod yr ymgynghoriad a dderbyniwyd yn un cadarnhaol, ni fyddent yn cynnig cymhwyster crefydd, gwerthoedd a moeseg. Yn hytrach, maent yn cynnig cymhwyster Sgiliau am Oes, sy'n cynnwys nifer o unedau. Roedd 3 uned ar gael i ysgolion: 1-ffydd, credoau a'r gymuned leol, 2- dewisiadau moesegol a 3 gwerthoedd am oes. Roedd ysgolion yn gallu ymuno a dewis o'r meysydd hynny.

Cyfeiriwyd yr Aelodau gan yr Ymgynghorydd Addysg Grefyddol at yr adran penderfyniadau TGAU Gwneud-i-Gymru ar y wefan, a oedd yn darparu canllawiau a gwybodaeth. Roedd crynodeb o'r ymgynghoriad hefyd ar gael ar-lein. Cafodd adran ar y canlyniadau ei chynnwys hefyd ac fe eglurwyd wrth yr Aelodau bod adran o fewn y maes hwnnw a oedd yn ymdrin ag Addysg Grefyddol. Eglurwyd y byddai'n rhaid i ddisgyblion, er mwyn cwblhau cymhwyster TGAU, astudio

Cristnogaeth, un grefydd arall a dyneiddiaeth. Nid oedd yr Aelodau yn Sir Ddinbych o'r farn bod dyneiddiaeth yn adlewyrchu'r credoau athronyddol anghrefyddol eang a chytbwys a oedd yn fath o anffyddiaeth.

Cyn hynny, y grefydd arall oedd Bwdhaeth, Hindŵaeth, Islam, Iddewiaeth neu Sikhiaeth. Nid oedd Sikhiaeth yn cael ei chynnig fel crefydd amgen ar gyfer Lefel A.

Eglurwyd wrth yr Aelodau y penderfynwyd y byddai asesiad di-arholiad ar gyfer 40% o'r cymhwyster ac y byddai arholiad ar gyfer y 60% sy'n weddill. Roedd y dysgwyr yn cael cwblhau rhai o'r unedau asesu cyn diwedd y cwrs.

Newidiwyd i ddefnyddio arholiadau digidol ar-lein. Eglurwyd wrth yr Aelodau bod ffenest bum mlynedd o ddechrau'r ddarpariaeth i gael gweld beth fyddai ynghlwm â hynny.

Rhoddyd gwybod i ysgolion hefyd am y cymhwyster Agored a oedd yn cael ei gynnig – sef Archwilio Bydolygon. Roedd sawl ysgol wedi newid i ddefnyddio'r cymhwyster hwn. Nid oedd un enghraifft benodol ac roedd yn fwy seiliedig ar waith cwrs, ac wedi'i gynllunio i gyd-fynd â'r cwricwlwm crefydd, gwerthoedd a moeseg.

Hefyd, roedd yna dystysgrif Lefel 2 NCFE – Cydraddoldeb ac Amrywiaeth. Roedd yn wahanol i rai o'r cymhwysterau eraill gan nad oes rhaid cynnwys unrhyw grefydd i ennill y cymhwyster, ond gallech gynnwys nifer o gredoau a chrefyddau ar gyfer ennill y cymhwyster. Roedd hyn wedi disodli'r TGAU Astudiaethau Crefyddol mewn nifer o ysgolion gan gael gwared ar y cynnwys crefyddol a oedd yn rhan o'r cwrs.

NODWYD bod yr Aelodau'n nodi'r diweddariad ar lafar ynghylch Cymhwysterau.

8 CCYSAGC

• Cofnodion CCYSAGC – 25 Hydref 2023

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod Cymdeithas Cynghorau Ymgynghorol Sefydlog Addysg Grefyddol Cymru (CCYSAGC) a gynhaliwyd dros y we ar 25 Hydref 2023 (a ddosbarthwyd ymlaen llaw).

Rhannodd Jennie Downes a oedd yn cynrychioli Enwadau Crefyddol a Chredoau Athronyddol Anghrefyddol rai pwyntiau allweddol i'w nodi o gyfarfod diwethaf CCYSAGC i'r Aelodau.

Dywedodd y bydd y cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar 5 Mawrth 2024.

Codwyd cwestiwn ynghylch cosb gorfforol ac a oedd wedi'i chynnwys fel enghraifft o gred athronyddol. Roedd trafodaethau mewnol gyda Llywodraeth Cymru yn dal i gael eu cynnal ynghylch y penderfyniad hwnnw.

Roedd CCYSAGC yn dal i aros am ymateb gan Lywodraeth Cymru ynghylch y diffiniad o grefydd.

Roedd nifer o adroddiadau blynyddol yn cael eu hadolygu gan CCYSAGC. Ceir trafodaethau ynghylch yr hyn sy'n cael ei gynnwys yn yr adroddiadau blynyddol a byddent ar gael i'w gweld. Bydd gwaith yn cael ei wneud i ddiweddarau gwefan

CCYSAGC er mwyn cael fforwm ehangach i rannu'r hyn sy'n digwydd mewn CYSau a CYSAGau unigol.

Roedd y rhaglen Dysgu Proffesiynol Cenedlaethol yn darparu adnoddau i gefnogi ymarferwyr sy'n darparu gwersi Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg. Cafodd ei greu a'i gyhoeddi ar Hwb fel rhan o gydweithrediad rhwng CCYSAGC a Llywodraeth Cymru.

Anogwyd yr aelodau i archebu lle yng nghynhadledd CCYSAGC, a gynhelir ar 13 Mehefin 2024. Nid oedd cost i fynychu ac roedd cinio'n cael ei ddarparu. Y gobaith oedd y byddai Gweinidog y Gymraeg ac Addysg yn siarad. Byddai nifer o wahanol feysydd a chyflwyniadau yn cael eu rhannu ar y diwrnod. Byddai nifer o gyflwyniadau ar gael ar ôl y gynhadledd. Byddai'r gynhadledd yn cael ei chynnal wyneb yn wyneb ym Mhrifysgol Wreccsam, a byddai rhai agweddau, o bosib, ar gael yn dilyn y gynhadledd.

NODWYD bod cofnodion cyfarfod CCYSAGC a gynhaliwyd ar 25 Hydref 2023 yn cael eu derbyn.

9 DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Cynhelir cyfarfod nesaf CYSAG Sir Ddinbych ar 26 Mehefin 2024.

Daeth y cyfarfod i ben am 11.40am.